

Реформація та її вплив на розвиток людства

Релігійне становище

Релігійне становище

- Розділення на «сакральне» та «профанне»;
- Будь-яка інша діяльність, окрім священника та монаха не вважалася Божим покликом;
- Падіння авторитету папської влади після Великої Західної схизми;
- Індульгенція – продаж прощення гріхів за гроші;
- Репресії проти інакомислячих – страта Яна Гуса у 1417 році.

Економічне становище

Економічне становище

- Основа економіки – сільське господарство;
- Селян тяжко експлуатували дворяни;
- Підприємці, що працювали чесно, платили дворянству величезні податки;
- Чесна праця не цінувалася.

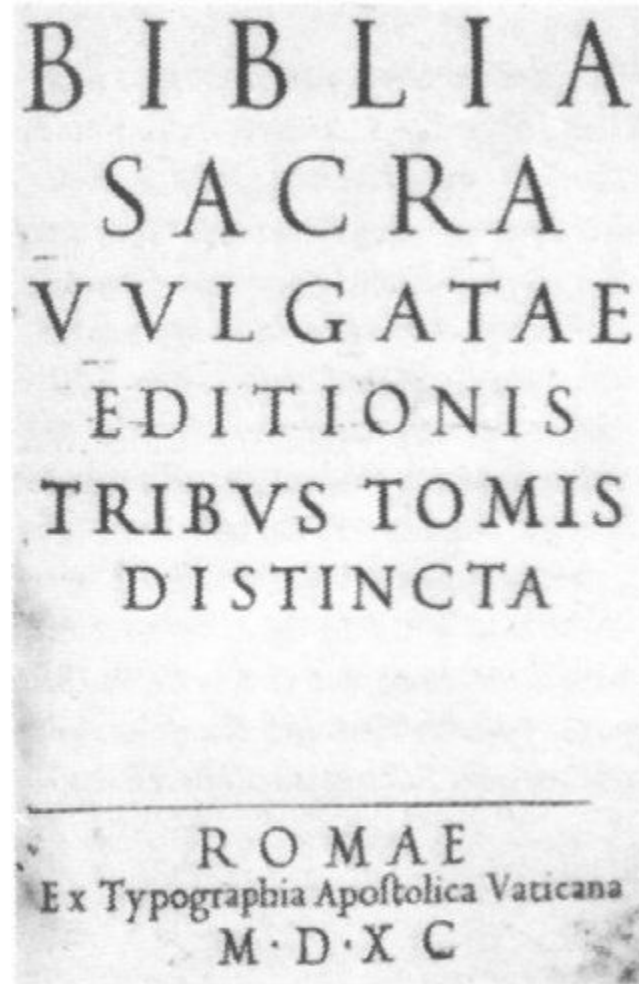
Освіта та наука

Освіта та наука

- Низький рівень писемності;
- Університети – центри освіти та науки;
- Головний науковий метод – схоластика;
- Відірваність науки від реального життя.

Держава та мова

Держава та мова

- Головна мова науки та літератури – латина;
- Не було стандартних національних мов та націй в сучасному розумінні;
- Джон Уікліф, який намагався перекласти Біблію на англійську мову зазнав переслідувань.

Батьки Мартіна Лютера

Лютер до початку реформаційної діяльності

- Народився в родині підприємця;
- Отримав гарну шкільну та університетську освіту – був магістром юриспруденції;
- Вступив до монастиря августинців дивом виживши після сильної грози;
- Здобув теологічну освіту, викладав Святе Письмо в Університеті Віттенбергу.

Виступ Лютера проти індульгенцій

- Йоганн Тецель особливо безсоромно продавав індульгенції;
- 31 жовтня 1517 року Лютер написав «95 тез проти індульгенцій», які надіслав архієпископу;
- «95 тез» швидко поширилися серед народу;
- Віра у Христа та покайння ведуть до прощення гріхів;
- Святе Письмо вище за постанови церкви.

Три програмні праці Лютера

- «Відозва до християнської шляхти німецької нації»
- «Про вавилонську неволю церкви»
- «Про християнську свободу»

Відлучення

- Лев X в 1520 році своєю буллою засудив твори Лютера;
- У відповідь Лютер спалює буллу;
- В 1521 році папа відлучає Лютера від церкви;

Промова Лютера у Вормсі

«Тому, що ваша Імператорська Величність, як також і найласкавіші електори й князі домагаються простої і спокійної відповіді, то отже моя відповідь така: Я не можу вірити ані самому папі, ані соборам, бо це очевидне, що одні й другі не раз помилялися та перебували із собою в суперечності. Задля цього, якщо мене не переможуть свідоцтвами зі Святого Письма і не переконують тими самими місцями Святого Письма, які я наводив, та не звільнять таким чином мого сумління, яке є зв'язане Словом Божим, то я нічого відкликати не можу і не хочу, бо робити щось проти свого сумління не є ані безпечним, ані добрим, ані не подобає християнинові».

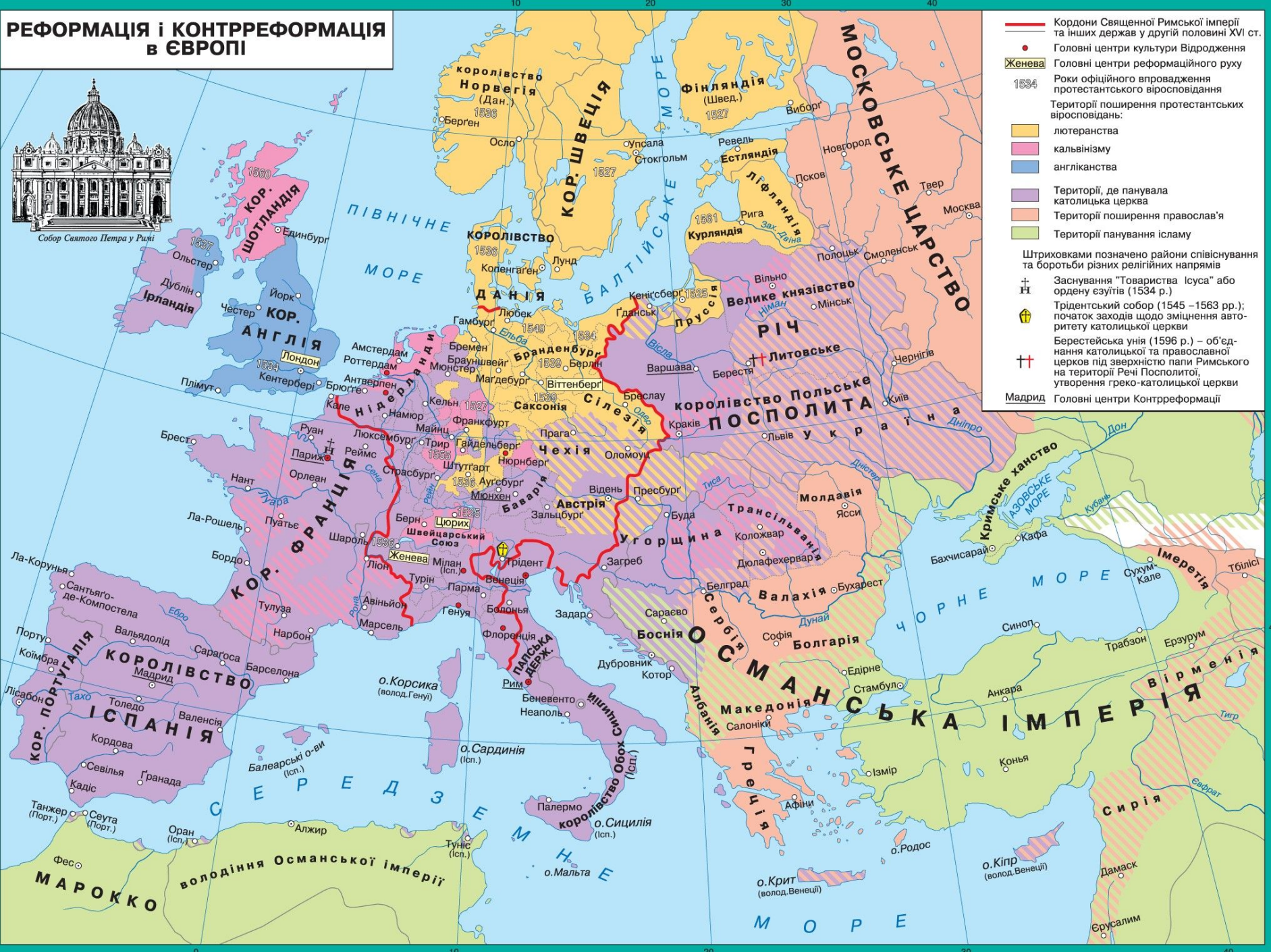
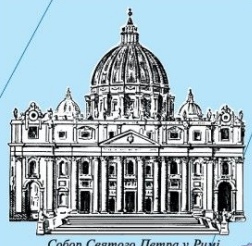

Реформаційна діяльність Лютера

- Переклад Біблії на німецьку мову;
- Переклад на німецьку мову богослужіння;
- Малий та Великий Катехізиси;
- Шкільна реформа

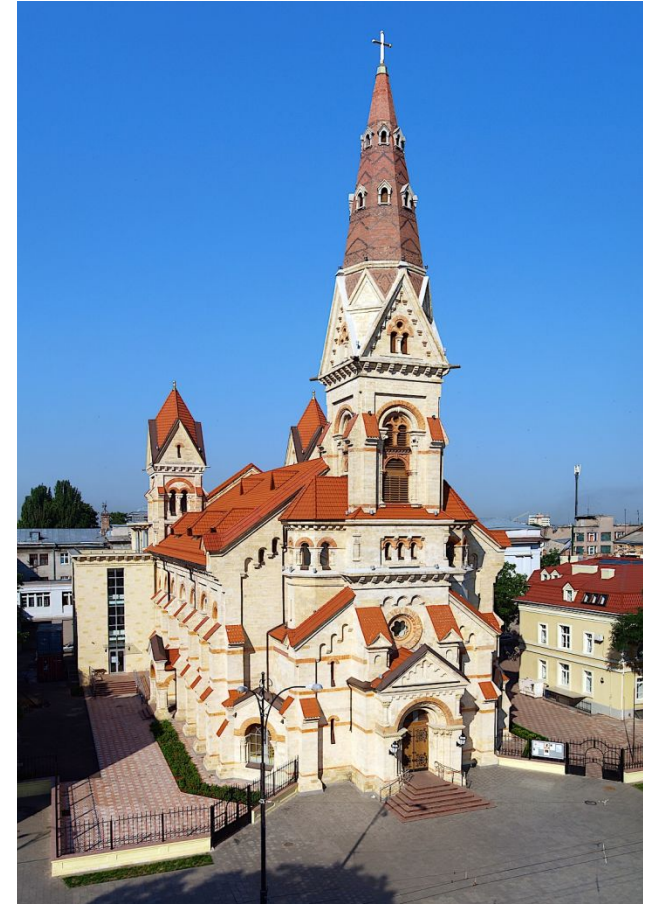
РЕФОРМАЦІЯ І КОНТРЕФОРМАЦІЯ В ЄВРОПІ

- Кордони Священної Римської імперії та інших держав у другій половині XVI ст.
  - Головні центри культури Відродження
  - Женева Головні центри реформаційного руху
  - 1534 Роки офіційного впровадження протестантського віросповідання
  - Території поширення протестантських віросповідань:
    - лютеранства
    - кальвінізму
    - англіканства
  - Території, де панувала католицька церква
  - Території поширення православ'я
  - Території панування ісламу
- Штриховками позначено райони співіснування та боротьби різних релігійних напрямів
- Заснування "Товариства Ісуса" або ордену єзуїтів (1534 р.)
  - Тридентський собор (1545 – 1563 рр.); початок заходів щодо зміцнення авторитету католицької церкви
  - Берестейська унія (1596 р.) – об'єднання католицької та православної церков під зверхністю папи Римського на території Речі Посполитої, утворення греко-католицької церкви
  - Мадрид Головні центри Контрреформації

Протестантські церкви

- Лише вірою в Ісуса Христа людина може отримати спасіння;
- Лише Христос є головою Церкви;
- Біблія – головний авторитет;
- Кожен християнин є рівний перед Богом.

Протестантська трудова етика

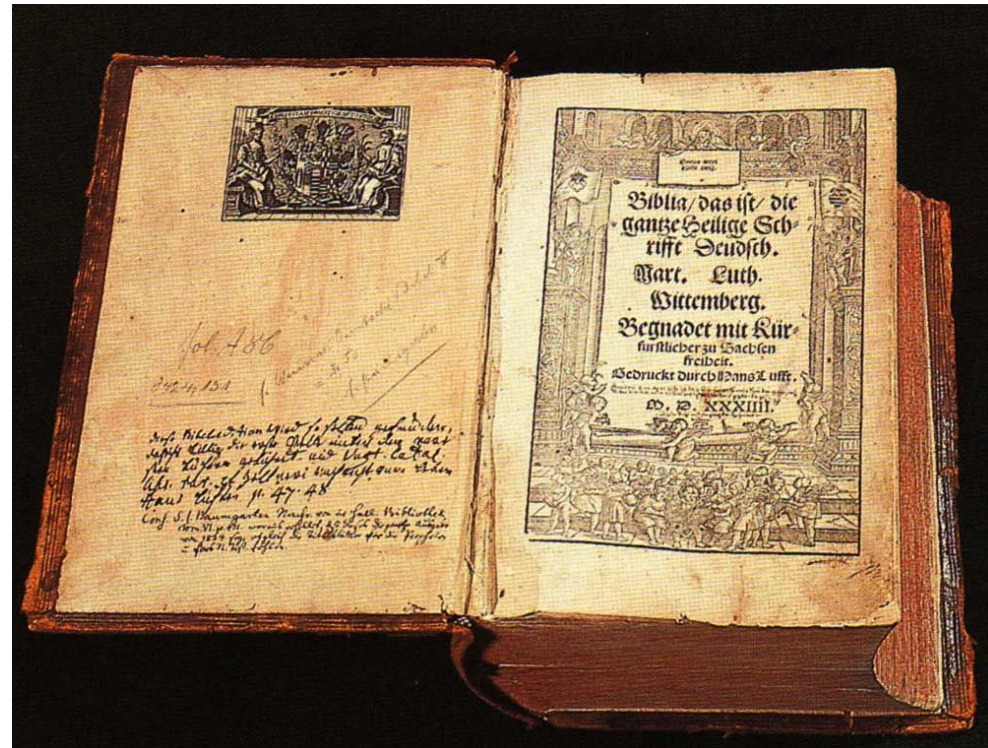
- Погляд на повсякденну діяльність, як на покликання від Бога;
- Лютер: *«Бог доїть корів через трудове покликання доярок»*;
- Успіх – нагорода за чесну працю;
- Протестантська трудова етика – фундамент добробуту багатьох західних країн

Освіта і наука

- Масова загальна базова освіта;
- Відмова від схоластики в університетах;
- Відкриті двері для експериментальної науки.

Мова та держава

- Створення літературних норм сучасних європейських мов;
- Початок формування націй в сучасному розумінні.

Три принципи Лютера, що змінили світ:

1. Вірність та глибока
вкоріненість в Святому
Письмі;
2. Відмова від компромісів із
совістю;
3. Покладання на розум та
логіку.